

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань цифрової трансформації

01008, м. Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: (044) 255-26-09

№ 04-33/14-70 (21569)

"29" січня 2020р.

**Науково-дослідний
інститут правового
забезпечення
інноваційного розвитку**
вул. Чернишевська, 80,
м. Харків,
61002

На Ваше звернення від 27.12.2019 року №203 щодо законопроекту повідомляємо наступне.

Дякуємо за Ваші пропозиції. Проект Закону України «Про внесення змін у деякі законодавчі акти з питань удосконалення цифрової інфраструктури і трансферу технологій» доданий до Вашого звернення був переданий для ознайомлення народним депутатам України - членам Комітету з питань цифрової трансформації.

В той же час, повідомляємо, що суб'єкти права законодавчої ініціативи є вільними у прийнятті рішень стосовно внесення на розгляд Верховної Ради України проектів законодавчих актів.

Голова Комітету

М.В. Крячко

НДІ ПЗІР НАПр	
Вхідний №	<u>16</u>
Від	<u>04.02.2020</u>
Відповідальна особа	<u>[Signature]</u>

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПРАВОВИХ НАУК УКРАЇНИ

**НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ
ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ**

61002, м. Харків, вул. Чернишевська, 80
e-mail: ndipzir@gmail.com

тел.: (057) 700-06-64, 700-06-79
сайт: ndipzir.org.ua

Заява № 203 від 24.12.2019

Комітет Верховної Ради України
з питань цифрової
трансформації
Народному депутату України
Крячку М.В.

Шановний Михайло Валерійович!

Направляємо Вам проект Закону України «Про внесення змін у деякі законодавчі акти з питань удосконалення цифрової інфраструктури і трансферу технологій», розроблений в межах фундаментальної теми НДІ правового забезпечення інноваційного розвитку НАПрН України «Правове забезпечення віртуалізації інфраструктури національної економіки України».

Просимо ознайомитися, підтримати законопроект та передати його відповідному суб'єкту права законодавчої ініціативи для подальшого розгляду у Верховній Раді України.

Робоча група: Стріжкова А.В., к.ю.н., с.н.с.; Новіков Є.А., к.ю.н., м.н.с.

Додатки:

1. *Проект Закону України «Про внесення змін у деякі законодавчі акти з питань удосконалення цифрової інфраструктури і трансферу технологій» на 4 арк.*
2. *Пояснювальна записка до проекту Закону України «Про внесення змін у деякі законодавчі акти з питань удосконалення цифрової інфраструктури і трансферу технологій» на 3 арк.*

3. Порівняльна таблиця до проекту Закону України «Про внесення змін у деякі законодавчі акти з питань удосконалення цифрової інфраструктури і трансферу технологій» на 4 арк.

**Директор Науково-дослідного
інституту правового забезпечення
інноваційного розвитку
НАПрН України**

С.В. Глібко

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про внесення змін у деякі законодавчі акти з питань удосконалення цифрової інфраструктури і трансферу технологій»

1. Статтю 1 Закону України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій» доповнити пунктом 13-1 з наступним змістом:

«мережа трансферу технологій – це об'єднання осіб - професійних учасників ринку трансферу технологій з метою консолідації інформаційних ресурсів у технологічній сфері шляхом об'єднання нематеріальних об'єктів та/або інформації про них на електронному майданчику, спільних дій учасників та їх мережевої організації співпраці, в результаті діяльності якого відбувається передача прав інтелектуальної власності від авторів (розробників) до суб'єктів господарської діяльності, які використовують їх об'єкти при виробництві товарів, виконанні робіт та наданні послуг. Мережі трансферу технологій можуть бути як публічні, так і приватні».

2. Включити до вказаного Закону ст. 18-1 «Мета діяльності мережі трансферу технологій» і викласти у наступній редакції:

«Метою діяльності мережі трансферу технологій є – консолідація інформаційних ресурсів у технологічній сфері та координація дій в інноваційній сфері».

3. Включити до вказаного Закону ст. 18-2 «Ознаки мережі трансферу технологій» та викласти її у наступній редакції:

«Мережа трансферу технологій має відповідати наступним ознакам: а) учасниками мережі є два або більше суб'єктів господарювання, пов'язаних з інноваційною діяльністю та/або трансфером технологій; б) обов'язкова наявність власної електронної платформи, на якій розміщуються технологічні профілі (технологічні запити та пропозиції); в) наявність суб'єкта, який здійснює організацію та управління діяльністю мережі (адміністратора, координатора); г) виникнення двох видів

правовідносин у зв'язку із функціонуванням мережі: зовнішніх та внутрішніх (організаційних відносин й відносин, пов'язаних з трансфером технологій); г) об'єднання учасниками мережі немайнових об'єктів та/або інформації про них; д) відсутність обов'язкового об'єднання майна та, у зв'язку з цим, нівелювання необхідності управління ним».

4. Включити до вказаного Закону ст. 18-3 «Принципи побудови та функціонування мережі трансферу технологій» у наступній редакції:

«До основоположних принципів побудови та функціонування мережі трансферу технологій належать: 1) принцип добровільної участі у мережі; 2) принцип єдності, зокрема, цілей, завдань, стратегій та структури мережі; 3) чіткий розподіл ролей та завдань між суб'єктами мережі; 4) співпраця виключно з професійними суб'єктами, які розуміються на процесі трансферу технологій; 5) достовірність інформації, викладеної на електронній платформі мережі».

5. Включити до вказаного Закону ст. 18-4 «Суб'єкти мережі трансферу технологій» з наступним змістом:

«До суб'єктів мережі трансферу технологій відносяться: (1) координатор або адміністратор мережі, діяльність якого спрямована на управління, організаційне та методичне забезпечення взаємодії всіх інших учасників мережі, належну роботу технічної платформи та веб-сайту мережі, виконання завдань та дотримання внутрішніх документів роботи мережі всіма її учасниками та іншими суб'єктами; (2) технологічні посередники (агенти) – учасники мережі, які здійснюють посередницьку (агентську) діяльність, як технологічні брокери щодо передачі (надання) майнових прав на результати науково-технічної діяльності, об'єкти права інтелектуальної власності, технології та інші інноваційні продукти; (3) сервісні організації – учасники, які надають допоміжні послуги у трансфері технологій (інформаційні, консалтингові, маркетингові, фінансові, юридичні та інші); (4) клієнти – кінцеві суб'єкти трансферу технологій: розробники та користувачі результатів науково-технічної

діяльності, об'єктів права інтелектуальної власності, технологій та інших інноваційних продуктів, – які часто іменуються як «продавці та покупці технологій» (включаючи ліцензіарів та ліцензіатів); (5) партнери – національні організації (юридичні особи), органи державної влади, місцевого самоврядування, міжнародні організації, які здійснюють майнові та/або немайнові вклади, вчиняють дії, які спрямовані на розвиток діяльності мережі та залучення нових учасників та клієнтів».

6. Включити до вказаного Закону ст. 18-5 «Повноваження адміністратора (координатора) мережі» наступного змісту:

«1. До повноважень Адміністратора належить:

- визначення засад діяльності мережі трансферу технологій;
- виконання організаційно-розпорядчих функцій відповідно до поставлених цілей мережі;
- забезпечення формування матеріально-технічної, програмної та фінансової основи мережі трансферу технологій;
- здійснення ряду заходів, направлених на підтримку та просування сайту електронної платформи у мережі Інтернет;
- розподіл фінансів, отриманих в рамках здійснення господарської діяльності мережею, та відповідальність за їх використання;
- прийняття рішення про приєднання до мережі інших учасників та укладання договорів з учасниками про вступ (приєднання) або про членство із забезпеченням проходження навчання та сертифікації.

2. У приватних мережах, які діють на загальних засадах, засновники визначають адміністратора (координатора). У разі створення Національної мережі трансферу технологій України адміністратора (координатора) такої мережі визначає Кабінет Міністрів України».

7. Доповнити частину 3 статті 8 вказаного Закону абзацом п'ятим наступного змісту:

«Державні заклади вищої освіти та наукові установи, які мають підрозділи з питань трансферу технологій, інноваційної діяльності та

інтелектуальної власності, повинні брати участь у Національній мережі трансферу технологій».

8. Доповнити прикінцеві положення статтею 3 наступного змісту:

«Міністерству освіти та науки України протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Законом:

розробити нормативно-правовий акт, який буде враховувати в атестації закладів вищої освіти показники результатів комерціалізації розробок через участь у Національній мережі трансферу технологій».

ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ

до проєкту Закону України «Про внесення змін у деякі законодавчі акти з питань удосконалення цифрової інфраструктури і трансферу технологій»

Зміст положення (норми) чинного законодавства	Зміст відповідного положення (норми) проєкту акта
<p>Стаття 1. Визначення термінів</p> <p>У цьому Законі терміни вживаються в такому значенні:</p> <p>...</p> <p>Положення відсутнє</p> <p>...</p>	<p>Стаття 1. Визначення термінів</p> <p>У цьому Законі терміни вживаються в такому значенні:</p> <p>...</p> <p>мережа трансферу технологій – це об’єднання осіб - професійних учасників ринку трансферу технологій з метою консолідації інформаційних ресурсів у технологічній сфері шляхом об’єднання нематеріальних об’єктів та/або інформації про них на електронному майданчику, спільних дій учасників та їх мережевої організації співпраці, в результаті діяльності якого відбувається передача прав інтелектуальної власності від авторів (розробників) до суб’єктів господарської діяльності, які використовують їх об’єкти при виробництві товарів, виконанні робіт та наданні послуг. Мережі трансферу технологій можуть бути як публічні, так і приватні;</p>
<p>Стаття 18-1. Відсутня</p>	<p>Стаття 18-1. Мета діяльності мережі трансферу технологій</p> <p>Метою діяльності мережі трансферу технологій є – консолідація інформаційних ресурсів у технологічній сфері та координація дій в інноваційній сфері.</p>
<p>Стаття 18-2. Відсутня</p>	<p>Стаття 18-2. Ознаки мережі трансферу технологій</p> <p>Мережа трансферу технологій має відповідати наступним ознакам: а) учасниками мережі є два або більше суб’єктів господарювання, пов’язаних з інноваційною діяльністю та/або трансфером технологій; б) обов’язкова наявність власної електронної платформи, на якій розміщуються</p>

	<p>технологічні профілі (технологічні запити та пропозиції); в) наявність суб'єкта, який здійснює організацію та управління діяльністю мережі (адміністратора, координатора); г) виникнення двох видів правовідносин у зв'язку із функціонуванням мережі: зовнішніх та внутрішніх (організаційних відносин й відносин, пов'язаних з трансфером технологій); г) об'єднання учасниками мережі немайнових об'єктів та/або інформації про них; д) відсутність обов'язкового об'єднання майна та, у зв'язку з цим, нівелювання необхідності управління ним.</p>
Стаття 18- 3. Відсутня	<p>Стаття 18-3. Принципи побудови та функціонування мережі трансферу технологій</p> <p>До основоположних принципів побудови та функціонування мережі трансферу технологій належать: 1) принцип добровільної участі у мережі; 2) принцип єдності, зокрема, цілей, завдань, стратегій та структури мережі; 3) чіткий розподіл ролей та завдань між суб'єктами мережі; 4) співпраця виключно з професійними суб'єктами, які розуміються на процесі трансферу технологій; 5) достовірність інформації, викладеної на електронній платформі мережі.</p>
Стаття 18- 4. Відсутня	<p>Стаття 18-4. Суб'єкти мережі трансферу технологій</p> <p>До суб'єктів мережі трансферу технологій відносяться: (1) координатор або адміністратор мережі, діяльність якого спрямована на управління, організаційне та методичне забезпечення взаємодії всіх інших учасників мережі, належну роботу технічної платформи та веб-сайту мережі, виконання завдань та дотримання внутрішніх документів роботи мережі всіма її учасниками та іншими суб'єктами; (2) технологічні посередники (агенти) – учасники мережі, які</p>

	<p>здійснюють посередницьку (агентську) діяльністю, як технологічні брокери щодо передачі (надання) майнових прав на результати науково-технічної діяльності, об'єкти права інтелектуальної власності, технології та інші інноваційні продукти; (3) сервісні організації – учасники, які надають допоміжні послуги у трансфері технологій (інформаційні, консалтингові, маркетингові, фінансові, юридичні та інші); (4) клієнти – кінцеві суб'єкти трансферу технологій: розробники та користувачі результатів науково-технічної діяльності, об'єктів права інтелектуальної власності, технологій та інших інноваційних продуктів, – які часто іменуються як «продавці та покупці технологій» (включаючи ліцензіарів та ліцензіатів); (5) партнери – національні організації (юридичні особи), органи державної влади, місцевого самоврядування, міжнародні організації, які здійснюють майнові та/або немайнові вклади, вчиняють дії, які спрямовані на розвиток діяльності мережі та залучення нових учасників та клієнтів.</p>
<p>Стаття 18- 5. Відсутня</p>	<p>Стаття 18- 5. Повноваження адміністратора (координатора) мережі</p> <p>До повноважень Адміністратора належить:</p> <ul style="list-style-type: none"> • визначення засад діяльності мережі трансферу технологій; • виконання організаційно-розпорядчих функцій відповідно до поставлених цілей мережі; • забезпечення формування матеріально-технічної, програмної та фінансової основи мережі трансферу технологій; • здійснення ряду заходів, направлених на підтримку та просування сайту електронної платформи у мережі Інтернет; • розподіл фінансів, отриманих в рамках здійснення

	<p>господарської діяльності мережею, та відповідальність за їх використання;</p> <ul style="list-style-type: none"> • прийняття рішення про приєднання до мережі інших учасників та укладання договорів з учасниками про вступ (приєднання) або про членство із забезпеченням проходження навчання та сертифікації. <p>2. У приватних мережах, які діють на загальних засадах, засновники визначають адміністратора (координатора). У разі створення Національної мережі трансферу технологій України адміністратора (координатора) такої мережі визначає Кабінет Міністрів України.</p>
<p>Стаття 8. Повноваження центральних органів виконавчої влади, Національної академії наук України та галузевих академій наук у сфері трансферу технологій</p> <p>...</p> <p>Положення відсутнє</p>	<p>Стаття 8. Повноваження центральних органів виконавчої влади, Національної академії наук України та галузевих академій наук у сфері трансферу технологій</p> <p>...</p> <p>Додати абзац п'ятий наступного змісту: «Державні заклади вищої освіти та наукові установи, які мають підрозділи з питань трансферу технологій, інноваційної діяльності та інтелектуальної власності, повинні брати участь у Національній мережі трансферу технологій»</p>
<p style="text-align: center;">ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ</p> <p>Стаття 3. Відсутня</p>	<p>Доповнити прикінцеві положення статтею 3 наступного змісту: «Міністерству освіти та науки України протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Законом: розробити нормативно-правовий акт, який буде враховувати в атестації закладів вищої освіти показники результатів комерціалізації розробок через участь у Національній мережі трансферу технологій».</p>

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту Закону України
«Про внесення змін у деякі законодавчі акти з питань удосконалення
цифрової інфраструктури і трансферу технологій»

1. Обґрунтування необхідності прийняття Закону.

Проєкт Закону України «Про внесення змін у деякі законодавчі акти з питань удосконалення цифрової інфраструктури і трансферу технологій» (надалі – Законопроект) розроблено в зв'язку із необхідністю забезпечення ефективного обігу різноманітних технологій, які дають поштовх розвитку цифрових інфраструктур, у розумні строки.

Концепцією розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки першим напрямом цифрового розвитку передбачено розвиток цифрових інфраструктур (як твердих, так і м'яких), основу яких складають різнопланові технології: це комплекс технологій, продуктів та процесів, що забезпечують обчислювальні, телекомунікаційні та мережеві можливості на цифровій основі. Цифрові інфраструктури є основою цифрової економіки – господарства майбутнього.

Крім того, загалом побудова економіки інноваційного типу (більш широке поняття за цифрову економіку, оскільки передбачає розвиток на основі застосування не лише цифрових, а й інших будь-яких інновацій) неможлива без активного використання науково-дослідного та інноваційного потенціалу, наявності висококваліфікованих фахівців, а також ефективного механізму забезпечення злагодженої взаємодії між стадіями інноваційного процесу, зокрема, між стадіями створення наукового знання та впровадження його у практичну діяльність. У зв'язку з цим особливого значення набуває налагодження ефективного механізму передачі об'єктів права інтелектуальної власності у практичну діяльність, тобто трансферу технологій.

Впровадження нових технологій спонукає підприємства для їх пошуку серед зарубіжних винахідників, не знайшовши відповідних технологій всередині країни. З цією проблемою країни Європи зіткнулися в 90-х роках ХХ століття, для вирішення якої були створенні мережі трансферу технологій. Аналогічна проблема стосується й вітчизняних науковців, які маючи інноваційну технологію, не спроможні знайти інвесторів для реалізації інноваційного проєкту. Проблемою незадоволеного попиту та недостатньої пропозиції є недосконала система обміну технологіями між учасниками інноваційного процесу. Тому виникає потреба аналізування діяльності мереж трансферу технологій в Україні та розроблення ефективної системи їх взаємодії.

Протягом 15 років в Україні було декілька спроб створити повноцінну мережу трансферу технологій, однак жодна не закінчилась успіхом. Найбільш вдалим прикладами вітчизняних мереж є Українська інтегрована мережа трансферу технологій та Національна мережа трансферу технологій. Проте на практиці жодна з них не досягла успіхів у процесі набуття особливого статусу посередника між наукою та бізнесом. Окрім цього відносини, які будуються в середині, потребують більше детальної законодавчої регламентації, адже мова йде про передачу прав інтелектуальної власності від одних суб'єктів національної інноваційної системи до інших.

Актуальність прийняття проекту Закону обумовлена потребою удосконалення положень чинного законодавства, які регулюють відносини, пов'язані з трансфером технологій.

2. Цілі і завдання проєкту.

Метою і завданнями прийняття цього законопроєкту є забезпечення ефективного обігу та забезпечення реальної комерціалізації різноманітних технологій, які дають поштовх розвитку цифрових інфраструктур.

3. Загальна характеристика і основні положення законопроєкту.

Законопроєктом пропонується внести зміни до Закону України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій», усунувши прогалину неурегульованості сутності правового статусу мережі трансферу технологій. Запропоновано внести визначення поняття «мережа трансферу технологій», а також додаткові статті, які визначають її ознаки, мету діяльності, принципи побудови та функціонування мережі, її суб'єктний склад, серед якого особливими повноваженнями виділяється адміністратор (координатор) мережі. Ці зміни потрібні для практичної консолідації інформаційних ресурсів у технологічній сфері та координації дій в інноваційній сфері, без чого неможливий цілеспрямований рух ні до цифрової, ні до інноваційної економіки.

4. Стан нормативно-правової бази у даній сфері правового регулювання.

Питання, що відносяться до предмету правового регулювання законопроєкту, регулюються Законом України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій», проте у ньому досі не урегульовано правовий статус мережі трансферу технологій.

Реалізація положень поданого законопроєкту після його прийняття не потребує змін до інших законів.

5. Фінансово-економічне обґрунтування.

Прийняття цього проєкту Закону не потребує додаткових витрат з Державного бюджету України.

6. Прогноз соціально-економічних наслідків прийняття акта.

Прийняття Закону України «Про внесення змін у деякі законодавчі акти з питань удосконалення цифрової інфраструктури і трансферу технологій» забезпечить ефективний обіг та забезпечення реальної комерціалізації різноманітних технологій, які дають поштовх розвитку цифрових інфраструктур, у розумні строки.